

Protektor Zgromadzenia

Siostr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa

Wiedząc, że rozwój zgromadzeń zakonnych przyczynia się do szerzenia królestwa Bożego, Antoni Julian Nowowiejski widział w zakonach nieodzowną pomoc w pracy charytatywnej i społecznej diecezji. Nie bédąc jeszcze biskupem, przyczynił się do sprowadzenia do Płocka Zgromadzenia Sióstr Marii Bożej Miłosierdzia. Za czasów jego kierowania diecezją do Zakroczyimia wrócili kapucyni, a bernardyni do Sképego. Ponadto sprowadzili pasjonistów do Przasnysza, salezjanów do Czernińska, a parę lat później również do Płocka, siostry zmartwychwstańki do Mocarzewa, siostry misjonarki Siwétej Rodziny do Ratowa, siostry Rodziny Maryi do Branszczyka.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt powstania i rozwoju Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa (siostry pasjonistki). Po otrzymaniu 13 lipca 1918 r. reskryptu Stołicy Apostolskiej s. Hataczińska starała się o założenie zgromadzenia najpierw w diecezji krakowskiej, a gdy nie otrzymała pozytywnej odpowiedzi, udala się do diecezji kieleckiej. W czerwcu 1919 r. biskup kielecki Augustyn Łosiński zgodził się na organizowanie zgromadzenia w jego diecezji, s. Hataczińska jednak zaniechała dalszych starań.

Jak doszło do powstania pierwszego rodzimego zgromadzenia zakonnego w diecezji plockiej? Było to w 1919 r. W dniach 6-7 września odbywała się wizytacja biskupia w parafii Góra, podczas której bp Nowowiejski udzielił sakramentu bierzowania 700 osobom. Na urlopie zdrowotnym u rodziny w Skwarach przebywała s. Wilhelmina Skwarska (serafika), w tym czasie była też w parafii Góra, s. Skwarska skontaktowała się z towaryzującą biskupowi ks. Adamem Pęskim, któryemu przedstawiła projekt s. Hataczińskiej dotyczący założenia zgromadzenia. To spotkanie zaowocowało przyjęciem Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa do diecezji plockiej.

Pod koniec września 1919 r. s. Hataczińska złożyła wizytę biskupowi Plockiemu, podczas której przedstawiała reskrypt Kongregacji, prosząc o pozwolenie na założenie zgromadzenia w diecezji plockiej. Biskup Nowowiejski nie tylko przyjął Zgromadzenie Sióstr Pasjonistek, ale stał się jego protektorem. 5 grudnia 1919 r. za pośrednictwem Nuncjatury Apostolskiej skierował pismo do Kongregacji ds. Zakonnych z prośbą, by mogł erygować nowe Zgromadzenie na terenie swojej diecezji. Po otrzymaniu zgody 1 maja 1921 r. erygował Instytut zakonny Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa z Płocka jako Zgromadzenie Prawie diecezjalnym, pozwalając na otwarcie

ci domu głównego i nowicjatu. W tymże dniu ks. Pęskiego oraz zatwierdził na 10 lat Konstytucje opracowane przez s. Hataczińską. Biskup Nowowiejski troszczył się o rozwój duchowy i personalny zgromadzenia. Początkowo sam głosił konferencje dla nowicjuszek, a potem opiekę duchową nad zgromadzeniem zlecił ks. Leonowi Wernarskiemu.

W kronice Zgromadzenia pod datą 15 czerwca 1923 r. zapisano: „pod przewodnictwem J. E. Ks. Bpa A. J. Nowowiejskiego odbyło się pierwsze posiedzenie organizacyjne. Wybrano na nim przelozoną i zarząd zgromadzenia. Przelozoną została m. Józefa. Członkiniami tego posiedzenia były siostry nowicjuszki, bo nawet s. Józefa i s. Gertuda w myśl Prawa Kanonicznego odbywały nowicjat”. Pod datą 11 października 1923 r. zapisano: „Po dobiez odbyłym dwuletnim nowicjacie 16 nowicjuszek złożyło pierwsze śluby, a s. Józefa i s. Gertuda śluby wieczyste”.

12 października 1923 r. odbyła się pierwsza kapituła, s. Józefa Hataczińska została wybrana przelozoną generalną. Kapitułe przewodniczył Pasterz diecezji, przy udziale ks. Pęskiego i ks. Wernarskiego. Dokonał on też zatwierdzenia wyborów i zamknięcia obrad. Abp Nowowiejski cieszył się każdym nowym powołaniem, zachęcał kapłanów diecezji plockiej, aby młode dziewczęta, które chcą służyć Bogu, kierowali do nowo powstałego zgromadzenia. W 1929 r. zgromadzenie liczyło 107 sióstr.

W 1934 r. abp Nowowiejski zatwierdził na dalsze 10 lat Konstytucje Zgromadzenia. Aprobując je w dekrecie z 21 lipca 1934 r., napisał: „Musimy tu publicznie zaswiadczyć, że Instytut zakonny Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa (...) postanowienie swe spełnia (...) przykładem jasniejsze i w całym szeregu swych domów w różnych diecezjach polskich jest miłe Bogu i ludzom”. O zasługach Arcybiskupa Antoniego Juliana dowiadujemy się ze wspomnień sióstr, które go znaty. Biskup Płocki z radością przyjął do diecezji plockiej Zatożycielkę, zapewnił jej i kanonickim do zgromadzenia pracę i mieszkanie. Trzyszczył się jak ojciec o nowe Zgromadzenie, wspierał radą i różnoraką pomocą. „Często odwiedzał nowicjat, przemawiał (...) podnosząc na duchu, pocieszał. Cieszył się każdym powołaniem. Podkreślał wielkie powołanie pasjonistki i jej współdziałanie w zbawianiu świata z Chrystusem Ukryzowanym” (s. Magdalena Kudlikowska). „Interesował się bardzo wszystkim i każdej sytuacji okazywał nam wielką życzliwość sprawami powstającego Zgromadzenia.

Ilwosc. Bardzo często w towaryzstwie swego kapelana ks. L. Wilkoński przychodził do sióstr, szczególnie w pierwszym nowicjacie. Między innymi bywał często obecny na wykładach ks. Leona Wernarskiego, głoszących do Sióstr w nowicjacie” (s. Celestyna Tyczko). „Wszystkie uroczystości zakonne celebrował Sióstr w nowicjacie”. J. E. Ks. Biskup Nowowiejski – obłóczny, pierwszy śluby, ponowienie ślubów, śluby wieczyste. Przewdziwie ojowska troską otaczał Zgromadzenie” (s. Magdalena Kudlikowska). „Był prawdziwym ojcem dla nowicjatu. Przychodząc często do nowicjatu, zawsze krzepił w nas wiarę w dobroć Bożą i nieustanną opiekę. Zachęcał do wierności powołaniu zakonnemu. Ks. Arcybiskup cieszył się Zgromadzeniem i jego rozwojem” (s. Gabriela Kasiniak). Bolesnie przeżył Arcybiskup wybuch wojny i związane z nim nieszczęścia. 28 lutego 1940 r. wraz z bp. L. Wernarskim, ks. L. Wilkońskim – kapelanem i dwiema siostrami pasjonistkami zatrudnionymi w prowadzeniu gospodarstwa (wśród nich s. Honorata Kwiatkowska) został wywieziony do Słupna.

Mimo coraz szerszej okupacji, ciągłych aresztowań Zarząd zgromadzenia, pełen wiary i ufności w lepszą przyszłość, nieustannie myślał o wzmocnieniu doskonałości sióstr. W maju 1940 r. Zarząd przedstawił Arcybiskupowi do zatwierdzenia Instrukcję dla przełożonych i regulamin zgromadzenia. Po dokładnym zapoznaniu się Pasterz zatwierdził go na dwa lata. Regulamin ten stał się drogocenną pamiątką z okresu internowania Arcybiskupa.

Na rozpoczęcie pierwszych rekolekcji głośnych sióstr, 25 sierpnia 1921 r., Biskup Leon Wernarski podkreślał: „Zgromadzenie Męki Pańskiej, powstające na polskiej ziemi, nie jest przypadkiem okoliczności lub pomysłem ludzkim – jest potrzebą czasu, a spełnienie jego postania Dobry Bóg wkłada w wasze ręce (...). Zaufał wam, powierając swe zasługi Męki Pańskiej, byście nimi szafowały dla dobra Kościoła wójującego i cierpiącego”.

5. Ernesta Zielińska